

Pet štajerskih generalov

Franc Rozman*

1.01 Izvirni znanstveni članek
UDK 355.083.3:929(436.4+497.4-18)

Franc Rozman: Pet štajerskih generalov. Časopis za zgodovino in narodopisje, Maribor 89=54(2018), 1–2, str. 71–80

V članku so na podlagi arhivskih virov in strokovne literature obravnavani življenjepisi petih generalov (generalmajorjev in feldmaršallajtnantov), ki so bili rojeni na ozemlju Spodnje Štajerske, in sicer so predstavljeni Friedrich Gostiša, Josef von Leskoschek, Karl Pototschnigg, Alois Vollgruber in Johann Nepomuk von Wurja (tudi Burja).

Ključne besede: vojaška zgodovina, generali, slovenska zgodovina, Spodnja Štajerska

1.01 Original Scientific Article
UDC 355.083.3:929(436.4+497.4-18)

Franc Rozman: Five Styria Generals. Review for History and Ethnography, Maribor 89=54(2018), 1–2, pp. 71–80

Based on archival sources and professional literature, the article presents biographies of five generals (major generals and lieutenant field marshals), who were born in Lower Styria. These are Friedrich Gostiša, Josef von Leskoschek, Karl Pototschnigg, Alois Vollgruber and Johann Nepomuk von Wurja (also Burja).

Keywords: military history, generals, Slovene history, Lower Styria

V ČZN 46, št. 4, 2010, str. 29–45 sem objavil kratke biografije šestih admiralov avstroogrške mornarice, ki so bili rojeni na ozemlju Spodnje Štajerske. Zdaj dodajam še pet generalov (generalmajorjev in feldmaršallajtnantov) za enako

* Red. prof. dr. Franc Rozman, v. p. in znanstveni svetnik, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, Koroška c. 160, 2000 Maribor, Slovenija, franc.rozman@um.si

obdobje, ki so bili visoki oficirji pehotnih, topniških ali konjeniških enot. Štirim so dodani tudi podatki o njihovih starših, razen za Karla Pototschniga, ki je bil rojen v Lodiju v Lombardiji, kjer je bil njegov oče oficir, vendar je bila njegova domovinska občina na Ptuju. S temi podatki lahko bolj utemeljeno sklepamo o njihovem nacionalnem in socialnem poreklu. Vsekakor so vsaj v mladosti živeli na slovenskem ozemlju, njihova poklicna pot pa jih je seveda vodila širom po monarhiji, o tem, kaj jih je še spominjalo na domači kraj, pa ne vemo skoraj ničesar. Po karakteristikah, ki so v dunajskem vojnem arhivu, vsaj za večino vidimo tudi, če so znali slovensko, nekateri več, drugi manj ali nič. Vsekakor pa gre za vojaško elito z ozemlja današnje Slovenije, ki je bila doslej zelo malo obravnavana in kaže, da ta elita ni bila tako skromna glede na število prebivalstva.

GENERALMAJOR FRIEDRICH GOSTIŠA¹

Generalmajor Friedrich Vinzenz Eduard Gostiša je bil rojen v Laškem 26. januarja 1863. Živel je v Gradcu, ker je bil tam njegov oče tajnik višjega deželnega sodišča. Ime je dobil po očetu, mati je bila Ana, roj. von Hayn. V letih 1879–1881 se je šolal na vojaški višji realki v Pragi, do 1884 pa je obiskoval še vojaško tehnično akademijo. Leta 1886 je z zelo dobrim uspehom opravil pehotno ekvitalicijo, od 1888–1890 pa vojno šolo z dobrim uspehom, 1899 je opravil z ustreznim uspehom tudi izpit za majorja, in to v generalštabu. Služil je najprej v četi kot gojenec vojne šole od 18. avgusta 1884 do 30. aprila 1891, nato je bil od naslednjega dne do 30. aprila 1894 v štabu brigade, potem pa je bil leto dni pri mapiranju v vojaško-geografskem inštitutu na Dunaju. Medtem je 18. avgusta 1884 postal poročnik, 18. avgusta 1888 nadporočnik, 1. maja 1894 stotnik 2. razr., 1. maja 1895 stotnik 1. razr. Od 1. novembra 1898 je bil v četi, od 1. novembra 1900 do 23. aprila 1906 v divizijskem štabu, zdaj že major, kar je postal 1. novembra 1900. Iz štaba je bil spet premeščen v četo, od 28. januarja 1909 do 18. aprila 1912 je bil komandant 53. pešpolka. Medtem je 1. novembra 1904 napredoval v podpolkovnika in 1. novembra 1907 v polkovnika. Zadnje napredovanje je bilo 31. oktobra 1912, ko je postal generalmajor. Tedaj je bil že od 19. aprila 1912 komandant mesta Lvov.

Predpostavljani so ga označili za zdravega, visokega in močnega oficirja, živahnega, veselega, odprtega in častivrednega značaja. Bil je tudi hitro razdražljiv, sicer pa človek hitre in običajno pravilne odločitve. Bil je inteligenčen in znanstveno visoko izobražen in se je zavedal dolžnosti. Leta 1912 je veljal

¹ Viri: Österreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv, Qualifikationslisten 834; Nadškofijski arhiv Maribor, rojstna knjiga Laško 1860–1872, str. 80.

za štabnega oficirja v najboljših letih, vendar za brigadirja še ni bil zrel, pač pa za generalmajorja in komandanta na stalnem mestu. Komandant 71. pehotne brigade v Zagrebu generalmajor Alfred von Zerbst je v svojem poročilu leta 1910 zapisal, da se včasih prepusti svojemu nervoznemu, živahnemu in hitro razdražljivemu karakterju in tedaj izgubi takt in umirjenost tako do predpostavljenih kot tudi do podrejenih in ne nastopa vedno z zahtevanim taktom in prihaja do ravnanj, ki zahtevajo Zerbstov poseg.

Poleg nemščine je v govoru in pisavi znal odlično francoski jezik, za službeno uporabo pa češčino, poljščino, ukrajinščino in italijanščino ter nekaj agleščine. Slovenščine ne omenjajo.

Gostiša se je poročil leta 1896, kavcija je bila last žene. Rodili so se mu štirje otroci, dve hčeri in dva sinova. Sicer je bil finančno stabilen in brez premoženja.

Odlikovan je bil z jubilejno spominsko medaljo za oborožene sile, jubilejnim vojaškim križcem in vojaškim službenim znakom za oficirje III. stopnje.

Bil je telovadec, sabljač, plavalec, dober kartograf, dober baritonist in dobro je jahal. Umrli je 6. decembra 1937.

GENERALMAJOR JOSEF VON LESKOSCHEK²

Generalmajor Josef von Leskoschek je bil rojen 21. julija 1853 na Planini pri Sevnici (Montpreis), hišna številka 41. Njegov oče je bil Marko, mati pa Matilda, rojena Gorišek. Oče je bil usnjarski mojster in je očitno imel dovolj sredstev, da je sina poslal v osnovno šolo v Lipnico, kjer je opravil le dva razreda z dobrim uspehom. Ni znano, kje se je šolal naslednje desetletje, vsekakor pa je 1877 s prav dobrim uspehom zaključil pehotno kadetnico v Trstu. 1. oktobra 1873 je postal podtopničar, 16. aprila 1875 korporal, 26. septembra 1875 vodnik, 16. aprila 1877 narednik in 1. februarja 1877 oficir – kadet. Redno je napredoval in 1. januarja 1883 postal nadporočnik, 1. maja 1892 stotnik 1. razreda, 1. novembra 1901 major, 1. novembra 1906 podpolkovnik, 1. oktobra 1909 polkovnik. Od leta 1873 do 1876 je služboval v Mariboru, od 1876 do 1877 v Trstu in od 1877 do 1888 spet v Mariboru. Od 1888 do 1892 je služboval v Gradcu, pa spet tri leta v Mariboru, od 1895 do 1901 v Gorici, od tam je šel do leta 1904 v Prešov in bil nato do 1908 v Olomoucu. Upokojen je bil 3. maja 1913, potem pa 4. junija 1914 reaktiviran s titulo generalmajorja. V času službovanja je bil od 1894 do 1906 s presledki komandant bataljona v Nabrežini, Košicah in Olomoucu, kjer je bil od 27. septembra do 10. oktobra 1906

² Viri: Österreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv, Qualifikationenlisten 1743. Nadškofijski arhiv Maribor, rojstna knjiga Sv. Vid nad Planino 1853–1874, str. 7.

komandant polka, odtlej pa do 18. aprila 1913, torej do upokojitve, komandant 98. pehotne brigade, kar je postal spet po reaktiviranju.

Pri zasedbi Bosne in Hercegovine 1878 je aktivno sodeloval in se je udeležil spopadov pri Maglaju 5. avgusta, v Žepčah 7. avgusta, Han Belovcu 16. avgusta in Sarajevu 19. avgusta 1878, za kar je bil odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem z dekoracijo. Poleg tega je dobil tudi vojaško zaslužno medaljo za oborožene sile, vojaški zaslužni križec z rdečim trakom in jubilejno medaljo za oborožene sile. Plemič je postal 8. aprila 1912.

Slika 1: Generalmajor Jožef pl. Leskošek. Vir: Ana Wambrechtsamer, Kronika planinskega gradu in trga. Planina 1995, str. 253.

V službi je bil od 1896 do 1898 tudi učitelj slovenščine za oficirje, od 1899 do 1901 pa tudi stotnik za posebne naloge in obenem polkovni orožarski oficir in administrator administracijske komisije pri 63. pešpolku.

V poročilih predstojnikov je bil opisan kot močan, stasit, srednje rasti, živahen, odločnega značaja, preprostega, skoraj dolgočasnega vedenja, odličen oficir in odličen komandant polka. Bil je tudi telovadec, sabljač in plavalec. Od jezikov je seveda znal nemško, popolnoma slovensko v govoru in pisavi, za potrebe tudi dovolj češko. Leta 1880 je opravil izpit za optičnega signalista.

Umrli je 2. avgusta 1931 v Gradcu (Graz). Bil je poročen, kavcija 12.000 goldinarjev je šla iz ženine dote. Omenjen je le sin Albert, ki je bil rojen v Gradcu 3. septembra 1889, bil je dober jezdec, kolesar, telovadec, pravnik, samski, trdnega značaja in z mnogimi znanji. Odlično je znal nemško, francosko ter za silo tudi češko. Od 6. julija je bil enoletni prostovoljec, vendar izpita ni opravil in je služil kot rezervni oficir pri komandi 10. pehotne divizije, potem pa je izpit za rezervnega oficirja opravil z odliko in bil od 25. aprila 1911 do 30. septembra 1911 v 98. pešpolku in od 1. januarja 1912 do 15. septembra 1912 v 88. pešpolku. Nato je bil v rezervi kot titularni zastavnik in 20. decembra 1916 napredoval v rezervnega nadporočnika. V začetku vojne je bil že doktor prava in vpoklican. Označen je bil za ambicioznega oficirja, čeprav je bil nervozen. Ni navedeno, na katerem bojišču je bil težko ranjen in po dvojni operaciji od 1. junija do 20. septembra 1917 na bolniškem dopustu. Nato je bil v 47. pešpolku do 20. oktobra 1917 oficir v uradu, potem pa pri podpolkovniku princu Schwarzenbergu adjutant pri komandi 1. brigade. O njegovi nadaljnji življenjski poti ni drugih podatkov.

FELDMARŠALLAJTNANT KARL POTOTSCHNIGG³

Feldmaršallajtnant Karl Pototschnigg je bil sicer rojen v Lodiju v Lombardiji 29. julija 1847, kjer je bil njegov oče nadporočnik, domovinsko občino pa je imel na Ptuju. Karl je v Wiener Neustadtu z dobrim uspehom končal Terezijansko vojaško akademijo 9. maja 1866 in istega dne postal poročnik z nižjo plačo, ki se mu je zvišala že 20. julija 1866, ko je bil v 42. pešpolku. Prav tam je 1. novembra 1874 napredoval v nadporočnika in bil 1880 premeščen v 7. pešpolk, kjer je 1. maja 1881 napredoval v stotnika 2. razreda in bil spet premeščen 1882 v 87. pešpolk, v katerem je 1. novembra 1884 postal stotnik 1. razreda. Konec leta 1890 je bil spet premeščen, in sicer v 70. pešpolk, 1. maja 1891 je postal major v 24. pešpolku. V 55. pešpolku je 1. novembra 1895 postal podpolkovnik, 1. novembra 1898 pa v istem polku že polkovnik. Kot stotnik je med leti 1886 in 1888 poveljeval 8. četi na Ptuju, potem je bil do 1889 komandant pristaniške trdnjave v Trstu. Kot major je bil v Kolomeji, v Lvovu, Tarnopolu ter Josefovem. 13. aprila 1905 je postal brigadir in poveljnik 98. pešpolka, 1. maja 1905 je napredoval v generalmajorja in poveljnika 20. pehotne brigade, 1. avgusta 1909 pa je postal titularni feldmaršal in bil istega dne tudi upokojen, 22. aprila 1914 pa poplemeniten.

³ Vir: Österreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv, Qualifikationslisten 2585.

Kot devetnajstletni poročnik se je udeležil 1866 vojne s Prusijo z 42. pešpolkom in bil v bitki pri Kraljevem Gradcu 3. julija 1866 ranjen, še prej pa je bil 29. junija lažje ranjen pri Jičinu.

Odlikovan je bil z redom viteza železne krone 3. razreda, vojaškim zaslužnim križcem, z vojno medaljo, jubilejno spominsko medaljo, vojaškim zaslužnim znakom 3. razreda za oficirje in postal tudi vitez 2. razreda hannoveranskega reda Ernesta Augusta.

V karakteristikah je pisalo, da je kot vojak zelo prizadeven, hladnokrven, priden, vesel, dobrovoljen, pragmatičen, uravnovešenega značaja, poslušen do predpostavljenih, odprt in dobrega značaja. Bil je plavalec, telovadec, sabljač, zelo dober jezdec in dober jahač. Postave je bil srednje, sicer pa samski, finančno neodvisen z nekaj podedovanega premoženja.

Slovensko do leta 1902 ni znal niti za službene potrebe skoraj nič. Leta 1880 je dobil nekaj manj kot dve leti časa, da si znanje izboljša za službene potrebe. Sicer je korektno govoril in pisal nemško, deloma je v govoru in pisavi znal francosko, za službene potrebe tudi poljsko in rusko.

Že 7. oktobra 1874 so mu odkrili sifilis na povrhnjici, že naslednje leto pa najprej v ustni in nosni votlini ter splošen sifilis sredi septembra 1875, 1880/81 pa še absces. Po padcu s konja 22. julija 1895 se je zdravil doma kar 266 dni, po tem pa še 371 dni na bolniškem dopustu do 18. avgusta 1899. Očitno se mu je zdravstveno stanje dobro izboljšalo, da je lahko opravljal zahtevne naloge komandanta polka in brigade. Umrl je 18. marca 1928.

GENERALMAJOR ALOIS VOLLGRUBER⁴

Alois Vollgruber je bil rojen v Mariboru 13. januarja 1858, krščen je bil dva dni kasneje, 15. januarja. Njegov oče je bil posestnik in mesar Franz Vollgruber, mati pa Alojzija Pichl. Končal je višjo realko v Mariboru, potem se je odločil za vojaško kariero. Najprej je bil kot enoletni prostovoljec od 25. septembra 1875 v polku poljskega topništva št. 6 in tam postal 11. aprila 1876 korporal, že 30. septembra 1876 je šel v rezervo. Kmalu je opravil izpit za rezervnega poročnika in postal 1. junija 1876 rezervni poročnik, potem pa je 20. decembra 1876 vstopil v 3. artilerijski polk. Služil je v Komarnu in Derventi, kjer je opravil dopolnilni izpit za strojnika z dobrim uspehom. Leta 1880 je še dopolnil izpit za rezervnega poročnika – spet z dobrim uspehom. Leta 1881 je opravil še poseben izpit s prav dobrim uspehom v 4. artilerijskem polku. 1. maja 1885 je napredoval v poročnika, ko je bil v 9. artilerijskem polku, kjer

⁴ Viri: Österreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv, Qualifikationslisten 3642; Nadškofijski arhiv Maribor, rojstna knjiga župnije Sv. Janeza Krstnika v Mariboru, 1834–1859, str. 182.

je nato 1. maja 1887 napredoval še v nadporočnika. 1. maja 1896 je postal stotnik 1. razreda v 25. divizijskem artilerijskem polku v Jožefovem. Stotnik 2. razreda je postal že dve leti prej.

Od 1904 do 1906 je opravil teoretična znanja za majorja in s tem spričevalom postal major 1. novembra 1907. Kot major je bil premeščen v 1. divizijon težkih havbic, ko pa je 1. novembra 1911 postal podpolkovnik, je bil spet premeščen v 34. artilerijski polk v Brašov. Zadnji povišanji sta bili v polkovnika 1. novembra 1914 in v generalmajorja 1. novembra 1917. S prvim januarjem 1919 je bil upokojen.

Do prve svetovne vojne ni bil v nobenem spopadu, čeprav se je udeležil zavzetja Bosne in Hercegovine 1878, ko je bil poročnik v rezervi v 4. polku težke artilerije v sestavi 23. pehotne divizije 4. korpusa 2. armade. Zato pa se je udeležil številnih bojev takoj na začetku prve svetovne vojne. Najprej je bil avgusta v Srbiji v bojih pri Grušiću, Prnjavoru, Rajlovcu, novembra pri Vranju, v bitki na Kolubari, v bojih pri Lazarevcu in Petku, na Ravni gori in v bojih za Beograd 13. in 14. decembra 1914. Od konca februarja do srede aprila se je boril v Karpatih in od 14. aprila do 5. maja 1915 sodeloval tudi v ofenzivi proti Rusom. Od oktobra 1915 do konca februarja 1916 je bil v bojih pri zasedbi Srbije in Črne gore od Višegrada do Tare, bil je v boju pri Plevlju in nato v Albaniji. V začetku vojne je bil komandant 23. artilerijskega polka in kot tak je sodeloval konec septembra 1915 v bojih pri Siernikih in Novem Rokynu. Nazadnje se je boril na soški fronti od marca 1916, ko je bil v sestavi 62. pehotne divizije 16. korpusa pod poveljstvom generala Wurma v Borojevičevi V. armadi. O njem je Borojevič zapisal, da je bil v vsem odličen. Od 22. avgusta do 26. decembra 1917 je bil artilerijski brigadir in komandant 62. artilerijske brigade. Označen je bil kot trden, resen in iniciativen karakter z izjemnim poznavanjem artilerije. Posebej se je izkazal kot organizator in vodja artilerijske nadomestne skupine.

Bil je dober telovadec, sabljač, plavalec, kolesar, stenograf in prostoročni risar. Slovensko očitno ni znal, pač pa odlično nemško. Bil je dober stilist, za službene potrebe je znal češko, za silo tudi francosko in angleško. Bil je visoke in vitke postave, stasit in zdrav.

Od leta 1898 je bil poročen. Žena je vplačala kavcijo v višini 24.000 goldinarjev, 1890. je dobil sina, 1893. še drugega. Morda je bil nadporočnik 1. ulanskega polka Ernst Vollgruber, ki je bil maja 1918 polkovni adjutant, njegov sin.

Večkrat je bil odlikovan. Leta 1878 je dobil vojno medaljo, 1904 vojaški zaslužni križec na rdečem traku, vojaški službeni znak 3. razreda za oficirje, jubilejno spominsko medaljo za oborožene sile, Leopoldov red z meči, srebrno vojaško zaslužno medaljo na traku, vojaški zaslužni križec z meči 3. razreda, bronasto vojaško zaslužno medaljo na traku, bronasto zaslužno medaljo z meči in Karlov križec. Umrli je 25. maja 1945 v Gradcu.

GENERALMAJOR JOHANN NEPOMUK VON WURJA (TUDI BURJA)⁵

Johann von Wurja se je rodil v Rogatcu 6. maja 1861 klobučarskemu mojstru Antonu, rojenemu 1815 v Pliberku, in deset let mlajši Mariji Konstanci, roj. Plenk, ki je bila kuharica, doma iz Ivnika (Eibiswald) in tudi iz klobučarske družine. Po štirih razredih realne gimnazije na Ptujju je od 1. oktobra 1876 do 7. maja 1878 obiskoval vojaško pripravnico v Ljubljani in od 8. maja 1878 služil v 17. pešpolku v Ljubljani, od 1878 do 1880 je bil v pehotni kadetnici v Zagrebu, šolanje je končal z odličnim uspehom. 2. avgusta 1880 je postal narednik, 1. novembra 1881 poročnik in 1. maja 1887 nadporočnik, vse v 17. pešpolku. 11. marca 1893 je bil dodeljen 21. domobranskemu polku v Mariboru. Tu je že 1. novembra 1893 napredoval v stotnika 2. razreda in bil prestavljen v 3. domobranski pešpolk v Gradec. Točno čez dve leti je napredoval v stotnika 1. razreda v domobranskem pešpolku št. 4 v Celovcu. Vse do napredovanja v majorja je služboval v Ljubljani, Varaždinu, Novem Marofu, na Dunaju, kot komandir čete v Mariboru, Celovcu, Podrožci. Od leta 1897 do 1899 je bil začasni komandant bataljona na Gorenjskem, Notranjskem in v Ljubljani, dokler ni 1. novembra 1902 postal major v domobranskem pešpolku št. 15 v Moravski Beli cerkvi. Od 1906–1907 je bil leto dni v domobranskem strelskem pešpolku v Tridentu in nato do konca aprila 1911 v Linzu v pešpolku št. 2 kot bataljonski komandant. Podpolkovnik je postal 1. januarja 1910 in bil v Plznu komandant domobranskega pešpolka št. 29. Zadnje napredovanje je bilo v generalmajorja 1. avgusta 1917. Od začetka prve svetovne vojne je bil najprej komandant domobranskega pešpolka št. 29. Sodeloval je v bitkah pri Taraszwu, Ravi Ruski, na Sani, Visli, pri Krakovu in Dunajcu, leta 1915 v Beskidih. 25. aprila 1916 je postal komandant 1. domobranske pehotne brigade. Zaradi bolezni je bil od konca januarja do konca aprila 1917 v bolnišnici v Wladimirovu in v Budjejevicah, potem pa na dopustu v Meranu in Podjebradu. Po bolniškem dopustu je bil 26. aprila 1917 imenovan za predsednika vojaške kontrolne komisije za komando v Innsbrucku, kjer je pokazal veliko volje, posebnega uspeha pa ni imel in je bil razrešen 30. septembra 1917. Upokojen je bil s 1. januarjem 1919.

Ko je služboval že skoraj štirideset let in je izpolnjeval vse pogoje, je zaprosil za plemiški naziv in 12. oktobra 1917 je postal plemeniti Wurja (Edler von Wurja). Bil je vitez Leopoldovega reda z vojnim okrasjem in meči, reda

⁵ Viri in literatura: Österreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv, Qualifikationlisten 3855; Miha Preifalk, *Plemiške rodbine na Slovenskem. 19. in 20. stoletje*, 3. del. Ljubljana, Viharnik, 2017, str. 255–260; Nadškofijski arhiv Maribor, rojstna knjiga župnije Rogatec 1848–1868, str. 130; *Slovenski Narod*, 21. avg. 1917, št. 190; Ferdinand von Ravelsberg Strobl, *Geschichte des k.u.k. Infanterieregiments Ritter von Milde*. No. 17, 1674–1910. Laibach 1911, 2. Bd., str. 208, 211, 213, 215–216, 218, 220, 224, 227, 230, 233, 236.

železne krone III. stopnje z vojnim okrasjem in meči, odlikovan je bil z vojaškim križcem za zasluge III. stopnje, bronasto vojaško medaljo za zasluge na rdečem traku, vojaškim službenim trakom za častnike II. stopnje, jubilejno spominsko medaljo za oborožene sile, vojaškim jubilejnim križcem in železnim križcem II. stopnje.

Bil je velik, suh in zdrav, resen, miren in trdnega značaja. Popolno je govoril nemško in pisal v zelo dobrem stilu. Leta 1890 je bilo zapisano, da govori slovensko le za službene potrebe, 1908 pa že popolnoma in takrat dovolj dobro za službene potrebe tudi češko. Bil je zelo dober telovadec, plavalec in stenograf. Bil je tudi tajnik in bibliotekar pri vojno znanstvenem inštitutu na Dunaju.

Poročil se je v Ljubljani 18. novembra 1893 z Jožefino Gabrijelo Flore, kavcija 7.200 goldinarjev je bila ženina. V zakonu je imel štiri otroke, tri hčere in sina. Najstarejša Hedwiga je bila rojena v Mariboru, tako kot tudi sin Hans, Margareta in Maria pa v Ljubljani. Hans (1896–1974) je bil v cesarski vojski nadporočnik in potem stotnik v avstrijski vojski. V Galiciji se je boril v polku, ki mu je poveljeval oče in bil večkrat odlikovan. Po vojni je doktoriral iz prava in bil sodnik in svetnik pri višjem deželnem sodišču v Linzu in predsednik vojaškega sodišča v Welsu. Margareta (1898–1985) se je poročila s pranečakom znanega dramatika Johanna Nestroya Franzem Nestroyem, doktorjem prava in podžupanom v Kapfenbergu. Hans je ostal brez otrok in tako je z njegovo smrtjo ugasnil tudi plemiški naziv. Najstarejša hči Hedwiga se je poročila s plemičem zdravnikom Leom Siebenrockom von Wallheimom. Najmlajša Maria je bila poročena z inženirjem Karlom Langom in je že ob rojstvu prvega otroka umrla. Generalmajor Johann (Janez) Nepomuk je umrl v Badnu pri Dunaju 27. marca 1941, tam je tudi pokopan skupaj z ženo, ki je devetdesetletna umrla v Klosterneuburgu 1958.

VIRI IN LITERATURA

Nadškofijski arhiv Maribor, rojstna knjiga Laško 1860–1872, str. 80.

Nadškofijski arhiv Maribor, rojstna knjiga Sv. Vid nad Planino 1853–1874, str. 7.

Nadškofijski arhiv Maribor, rojstna knjiga župnije Sv. Janeza Krstnika v Mariboru, 1834–1859, str. 182.

Nadškofijski arhiv Maribor, rojstna knjiga župnije Rogatec 1848–1868, str. 130.

Österreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv, Qualifikationslisten 834, 2585, 3642, 1743, 3855.

Miha Preifalk, *Plemiške rodbine na Slovenskem. 19. in 20. stoletje*, 3. del. Ljubljana, Viharnik, 2017, str. 255–260.

Ferdinand von Ravelsberg Strobl, *Geschichte des k.u.k. Infanterieregiments Ritter von Milde*. No. 17, 1674–1910. Laibach 1911, 2. Bd., str. 208, 211, 213, 215–216, 218, 220, 224, 227, 230, 233, 236.

Slovenski Narod, 21. avg. 1917, št. 190.

FIVE STYRIA GENERALS

Summary

The article presents five generals, who were born in Lower Styria, i. e. in Maribor, Rogatec, Planina pri Sevnici and Laško. Only Karl Pototschnigg was born outside the Styrian borders in Lodi in Lombardy (his home municipality was Ptuj), where his father was employed. Added information on parents to most biographies enables simpler identification of their national and social origin. All of the presented generals have in common that they lived on the Slovene territory at least until their adolescence and that their professional path led them to different places in the monarchy. The military elite, which was active on the today's Slovene territory and has until now not been discussed and according to the population not insignificant, is presented.

FÜNF STEIRISCHE GENERALE

Zusammenfassung

Der Artikel stellt fünf Generale vor, die in der Untersteiermark geboren waren, und zwar in Maribor/Marburg, Rogatec/Rogatetz, Planina pri Sevnici/Montpreis und Laško/Tüf-fern. Nur Karl Pototschnigg wurde außerhalb der steirischen Grenzen, in Lodi in der Lombardei, geboren, wo sein Vater beschäftigt war. Seine heimische Stadtgemeinde war in Ptuj/Pettau. Bei den meisten Biografien finden wir noch zusätzliche Informationen zu den Eltern der Generale, was die Schlussfolgerung über ihre nationale und soziale Herkunft erleichtert. Allen gemeinsam war, dass sie wenigstens bis zu ihrer Jugend auf dem slowenischen Gebiet lebten und dass ihr beruflicher Werdegang sie in verschiedene Orten der Monarchie führte. Die Militärelite auf dem Gebiet des heutigen Sloweniens, die bis jetzt nur wenig erforscht und bezüglich der Bevölkerungszahl gar nicht so unwesentlich war, wird in dem Artikel vorgestellt.